

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-508

8.6.2022

Eika Forsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Sveising i tunnel– smerter i kne - arbeidsulykke - skadelig arbeidsprosess- yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede fikk smerter i høyre kne etter sveisearbeid i tunnel med skråning på ca. 45 grader. Beinets var i diagonal stilling, og forsikrede mente benskadene oppstod på grunn av en tvungen arbeidsstilling. Av journalnotat samme dag som hendelsen fremgikk at forsikrede den siste uken hadde hatt smerter i kneet som kom etter langvarig arbeid i knestående. Nav godkjente ikke skaden forsikrede ble pådratt som yrkesskade. Arbeidsgiver opplyste at forsikrede utførte normale arbeidsoppgaver, og at det ikke var noe plutselig og uforutsett som fant sted. Saken reiste spørsmål om forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke eller om skaden skyldtes en skadelig arbeidsprosess. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en ulykkeshendelse verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Nemnda kunne heller ikke se at hendelsen kunne anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav c. Forsikrede ble skadet under utøvelse av hans ordinære arbeid uten at det skjedde noe uvanlig eller at arbeidet kunne anses som risikofylt. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (sveiser) var på arbeid 12.4.21, da han fikk smerter i kneet.

Forsikrede oppsøkte fastlegen samme dag, og det fremgikk av journalnotat at:

Siste uken smerter i h. kne som kom etter langvarig arbeid i knestående.

Av skadeforklaring til Nav 17.6.21 fremgikk at:

Vi utførte arbeid i ganske vanskelig forhold, tunnelen var skrå (ca. 45 grader) og min bein var også i diagonal stilling. Jeg synes benskadene oppstod på grunn av en tvungen stilling.

Nav avslo godkjenning av yrkesskade 28.6.21. Forsikrede påklaget vedtaket fra Nav, men hørte ikke noe mer om saksbehandlingen.

Forsikrede meldte skaden til selskapet 14.7.21. Hendelsesforløpet var ikke nærmere utdypet i skademeldingen.

Selskapet tok 3.9.21 kontakt med forsikredes arbeidsgiver. Det ble bedt om en redegjørelse for hva slags arbeid forsikrede gjennomførte og hvilken stilling han hadde. Arbeidsgiver besvarte spørsmålene i e-post av 6.9.21:

Den dagen han jobbet hos oss var det samme type jobb som tidligere. Sveising av jernbaneskinner inne på kraftverket. Dette var den jobben som han var satt til og ikke noe uvanlig utover dette.

De jobber med å skifte ut jernbaneskinner inne i tunnelen inne i fjellet. Der jobber de i team på 3 for HMS-årsaker hvis det skulle skje noe. De er festet med seletøy til en rigg i tilfelle de faller.

Selskapet avslo kravet 8.9.21.

Forsikrede klaget saken til Finansklagenemnda 5.1.22.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen 12.4.21 er en arbeidsulykke. Forsikrede ble skadet under utførelsen av arbeid på arbeidsplassen, og da skal forsikringen gjelde.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en plutselig eller uventet ytre hendelse som oppfyller lovens krav til at det foreligger en arbeidsulykke. Det er ikke noe i det ytre som har utviklet seg på en uventet måte og ført til skaden. Det er forsikredes egen kroppsbevegelse som forårsaket skaden, og det er ikke å anse som en arbeidsulykke. Videre er hendelsen ikke omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet. Arbeidsoppgaven er ikke en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til forsikredes arbeid. Hendelsen faller heller ikke inn under yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om hendelsen 12.4.21 er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, jf. Rt-1999-1473.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Nemnda vurderer først om hendelsen omfattes av det markerte arbeidsulykkebegrepet. Dette forutsetter at forsikrede ble utsatt for en plutselig eller uventet ytre hending. Skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid vil normalt ikke anses som en arbeidsulykke, jf. Rt-2006-1642. Høyesterett har flere ganger uttalt at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke som omfattes av det markerte ulykkesbegrepet, jf. blant annet Rt-2009-1619 avsnitt 53.

I aktuelle sak er det opplyst at forsikrede var på arbeid som sveiser 12.4.21 da han fikk smerter i kneet. I skademeldingen til Nav 17.6.21 er det opplyst at det var tale om i arbeid "i ganske vanskelige forhold, tunellen var skrå (ca. 45 grader) og min bein var også diagonal stilling". Ifølge e-post fra forsikredes arbeidsgiver 6.9.21 arbeidet forsikrede med å skifte ut jernbaneskiner inne i en tunell, det ble utført "samme type jobb som tidligere. Sveising av jernbaneskiner inne på kraftverket." Det bemerkes at det følger av journalnotat samme dag som hendelsen at forsikrede hadde hatt smerter i høyre kne siste uken etter langvarig arbeid i knestående. Nemnda kan ikke se at det er noe i beskrivelsen av hendelsen som tilsier at forsikrede ble utsatt for en plutselig og uventet ytre hending, og det markerte ulykkesbegrepet får etter dette ikke anvendelse.

Det neste spørsmålet er om hendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet. I forhold til dette begrepet har Høyesterett lagt til grunn at det ikke stilles krav om noen ytre hendelse når arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning. Dette vil da i seg selv utgjøre et tilstrekkelig ulykkesmoment, jf. blant annet Rt-2009-1626 avsnitt 29. I samme avsnitt uttaler Høyesterett at det må ha skjedd et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan enten bestå i at arbeidstakeren har utført oppgaver som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært

arbeid har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning. Det sentrale spørsmålet er om oppgaven er en del av vedkommendes normale arbeidsoppgaver, jf. Rt-2009-1926 avsnitt 35.

Forsikrede har i skademeldingen til Nav redegjort for den konkrete arbeidsprosessen da hendelsen inntraff, og arbeidsgiver har uttalt at det ble utført jobb av samme type som tidligere. På bakgrunn av beskrivelsene legger nemnda til grunn at arbeidsprosessen som er beskrevet inngår i forsikredes vanlige arbeidsoppgaver som sveiser. Det beskrives ingen forhold som indikerer at forsikrede befant seg i en arbeidssituasjon som må karakteriseres som en ekstraordinær påkjenning i forhold til hans alminnelige arbeidsoppgaver. Etter dette finner nemnda at hendelsen ikke omfattes av det avdempede arbeidsulykkebegrepet.

Hendelsen 12.4.21 kan etter dette ikke anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Spørsmålet blir da om hendelsen omfattes av yfl. § 11 første ledd bokstav c. Etter denne bestemmelsen skal yrkesskadeforsikringen dekke "annen skade ..., dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige ... arbeidsprosesser".

I henhold til praksis må spørsmålet om skaden skyldes en skadelig arbeidsprosess vurderes konkret i hver enkelt sak. Sentrale momenter er om arbeidsoppgavene som ble utført, er en del av forsikredes vanlige arbeidsoppgaver, om de medførte en særlig risiko for skade, om forsikrede hadde handlingsalternativer, om det skjedde et løft som var spesielt tungt, om skadelidte arbeidet under press og om hendelsen ligger nær det som omfattes av bokstav a. Det må samtidig tas hensyn til at bestemmelsen i bokstav c ikke har noe vidt anvendelsesområde, men er en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a og b, jf. Rt-2011-368 avsnitt 45.

Nemnda finner etter en konkret vurdering at hendelsen ikke kan anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav c. Forsikrede ble skadet under utøvelse av hans ordinære arbeid uten at det skjedde noe uvanlig, og arbeidssituasjonen kan ikke sies å ha vært risikofylt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).